

Života jaseť a stínem.

První oceánický parník.

Když New York okázale slavil podivuhodný pokrok v plavectví od těch dob, kdy Fultonův Clermont pustil se po vodách řeky Hudsonu, jeden z nejvlivnějších mužů v historii paroplavby, práve nazývaný otcem transatlantické parní plavby, byl zapomenut. Jeho jméno bylo Junius Smith, narodil se v Connecticutu a získal stupeň doktora práv z Yale koleje.

Po jedenácti letech, když Clermont poprvé byl zbrazděn vody Hudsonu, malá parní loďička hopkovala po řekách a někdy se pustila podél pobřeží. Junius Smith pojal myšlenku, že parník mohl by přeplout oceán. Zprvu bylo mu odpověděno výsměchem. Nejučenější lidé tehdejší doby shodovali se v tom, že bylo to směšným domýšlením, že pára, ať se sebe lépe se osvědčila k pohonu malých lodí na řekách neb z přístavu do přístavu, mohla by hnát oceánický parník proti strašným bouřím, jimiž bičován jest Atlantik.

Smith namáhal se najati parník bez úspěchu. Pokoušel se zorganizovati společnost, avšak ani jediný dílec nebyl upán. Vzalo to šest roků neustálého úsilí, nežli myšlenka mladého Američana stala se skutkem a Sirius v 1838 pustil se z přístavu v Corku do Ameriky, žil jak tehdejší novinář to pojmenovali, "do jisté záhuby." Sirius však, o čertověnět dní později, vplul do přístavu v New Yorku, bez pohromy a čra transatlantické paroplavby byla zahájena.

Bandita Cole Younger

Cole Younger, pověstný bandita, obrátil se na "pravou cestu." Jest z vězení venku deset dnů a po obě neděle súčasnil se bohoslužeb, sděluje se z Kansas City. "Ne, nemůžu státi se evangelistou aniž kázat. Chci pouze zůstat zde a žíti v klidu a pokoji," pravil staroch, sedl na verandě domku v Lee's Summit, který koupil pro svoji neť, Noru Hallovou.

"Vedl jsem dobrodružný, bouřlivý život. Válka přinesla s sebou nenávisť a zášť a zabíjení vůdce kolem. Zavraždili máho otce, když jsem byl školákem a brzy potom začala moje divoká kariéra, která skončila pětadvacetiletým vězením. Byl jsem vychován v křesťanském domě. A nyní, jsem starý člověk — bude mi 70 v příštím měsíci lednu — přišel jsem z mládí boží zpět na toto místo, kde jsem strávil své dětství, abych skončil své dny."

"Běhal jsem bos po všech těchto ulicích zde. Můj otec vlastnil 10,000 akrů půdy v tomto okrese a my bydlili jsme zrovna severně od místa, kde sedíme nyní, a zde psal jsem dobytek jako hoch."

Starý bandita, šest stop vysoký, 260 liber ve váze, se svým silným, výrazným obličejem, seděl tam a mluvil stlumeným hlasem, jeunně, ale vážně.

První neděli po svém propuštění z vězení Younger šel do Křesťanského kostela. Usadil se v zadu u otevřeného okna a slyšel kabát, neboť bylo strašně parno, ale když kázání započalo, oblékl jej opět a sedl si ve předu a súčasnil se zpěvu. Přišel opět do sehná večer a když evangelista vyzval jej, aby se modlil, povstal a opakoval Otčenáš.

"To byla moje první veřejná modlitba," pravil později. "Nikoli moje první modlitba, ani z daleka ne, pamatujte si. Často modlil jsem se o samotě. Moje babička Friscova ptávala se mne, zdali jsem se modlil, dříve než šel jsem do bitvy. Rekl jsem jí, že ano, což bylo pravda. Nikdy nejel jsem tam, kde kulo kolem hlavy mně hvízdaty, aniž bych si šeptal modlitbu. Avšak nečekal jsem staré dobré babičce, že za deset minut, kdy dostal jsem se do boje, kšel jsem, že bylo mne slyšet na míli daleko. Babička chtěla se mne míti kasatle, ale minul jsem se s tímto povoláním. Nicméně však vždycky ohmýšlel jsem být křesťanem. Za mého útlého mládí ustanovil jsem se na těch věcech — odcitit se, státi

se zednářem a křesťanem — ale neměl jsem času učiniti to ani oho, až nyní. Nikdy jsem se neoženil. Miloval jsem dívku, ale válka se rozpoutala a ztratil jsem ji a nikdy již lásky jsem nepoznal. Nestal jsem se zednářem, poněvadž nikdy neměl jsem příležitost až vyšel jsem z vězení a pak jsem si netroufal ze strachu, že někdo hodil by proti mně černou kuličku a nad tím arde by mně puklo. Avšak jsem křesťanem, tak že uskutečnil jsem aspoň jednu z těch věcí, které jsem si předsevzal, a tu největší z nich."

Realismus na jevišti.

Znamý dramatiký spisovatel Belasco, v podepsaném článku uveřejněném v minulém čísle Theater Magazine, tvrdí, mezi jinými věcmi, že "divadlo žádá převod života, nikoli přizpůsobení," že "obrazy jeviště musí míti podstatu skutečnosti," a že "dnešní drama musí býti věrně nezkrášené pravdě."

Má p. Belasco pravdu? Jest to spornou otázkou. Jsou ti, kdož myslí, že věrnost skutečnosti byla by na škodu dramatu. A jsou ti, kdož praví, že důraz představení měl by býti vložen nikoli na scenerii a mechanické podrobnosti, nýbrž spíše na hru a hraní hry.

Realismus moderní scenerie nechává něeho pro obrazotvornost. Jest to skutečnost, která je vlastně neskutečnou. Věta stromů jsou zelené plátno nastříhané a nalepené na kulisy. A oklamou oko? Nikoli, vypadají zrovna jako věci, jimiž jsou — barva. — Pruhu modrého plátna tvoří o blohu jeviště. Zde jest opět realismus! Není nic opravdu malebného, nic opravdu illusorního, nic, co by dráždilo obraznost.

Skutečností jest, že věrný převod života není možný aniž žánrem na jevišti. Opilec z krémy byl by na příklad odporným, kdybyste jej viděli na jevišti. — Nevzbudil by pravého dojmů. — Nehodil by se do hry. A přece takový opilec byl by hotovou trestí realismu. Všecko umění jest tvořivým. Ono není fotografické.

Nedůležité příběhy jsou vnechány ze hry, tak aby pozornost mohla býti upoutána na důležité živly. Na fotografiích nedůležité podrobnosti mají tolik důrazu jako kterákoli část obrazu.

Zde to máte opět: fotografie jest věrným převodem života. — Představte si, že Caesar měl by bradavici na nose. Na fotografii spíše díváte byste se na tu bradavicí, nežli na majestátnost Caesarova.

Nepochybně tím nejrealističtější představením v historii jeviště byl Shakespeareův "Othello" ve Florencii v Itálii. Tragédem byl Uceli. Jeho žena byla Desdemona. Stalo se, že tato žena byla mu nevěrnou ve skutečném životě a on rozhodl se, učiniti ze scény smrti ve hře skutečnou vraždu. Spojený tisk před několika léty přinesl zprávu o tomto hrozném zločinu.

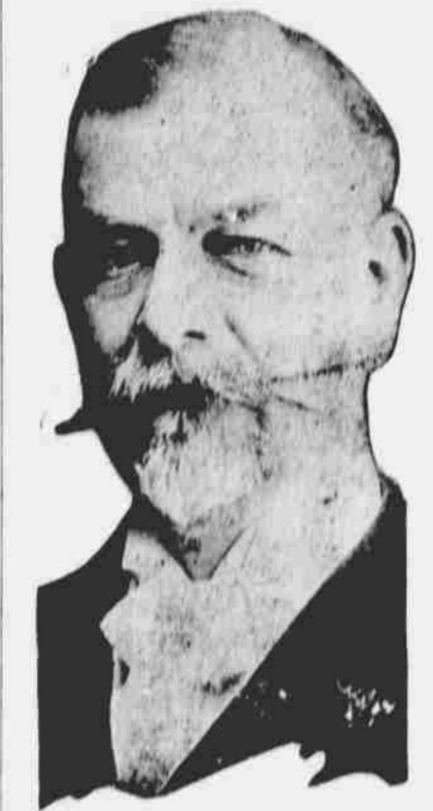
Zvláštní věcí při tom bylo, že věrná scéna smrti nezbudila dojem, jak dalo by se předpokládati. Na místě, aby traulo hrůzou nad tou scénou smrti, co se stalo! Obecenstvo se smálo. Skutečná věc, z hledisté, vypadala absurdní. Převod se života zdál se naprosto fiktivním. Zápas Desdemony byl groteskní, směšný. Nezdála se tragickou při svém úpění, zdála se nesmyslnou.

Dostí jasný případ jest toto. Be na rozedl od přesvědčení p. Belascova, drama dušalho aniž kteréhokoli dne, neudlo by jiti přima k pravdě nezkrášené. Jest

to dojem pravdivosti, nikoli pravdivost samotna, jež na obecenstvo vyvodí účinek.

Irčané byli přý pány světa.

Málokdo ví, že Irčané, z jejich staré civilizace někdy bývali činnými úsměšky, byli kdysi pány říše starší, nežli říše Řecka neb Říma a téměř kryjící celý tehdejší známý svět. Říše tato stávala v Evropě po tisíce roků před Kristem a blížila se k úpadku za Caesarových dnů. Její vláda založena byla na systému kmenovém, její zákon byl Brehonský zákon, její náboženství byl Druidism a její řeč irská. Gallové v Caesarových "Commentarii" byli Gallové čili Irčané, mnozí z nich z Irska a Anglie, tehdy irské drža-

FRANCIS G. BOURNE. Člen syndikátu, který dá postaviti americkou závodní yachtu.

vy a téměřž byly země v severním Německu až do jejich vzbušení 300 před Kristem.

Že v Evropě převládala tehdy irská řeč, toho důkazem jsou jména řek a hor a názvy hrudinských národních, kteří bojovali za irské císařství v jeho úpadku. Alpy jsou irské alpy (ohromné hromady země); Seina neb Sekvana jest sech amhan (řeka odluky); Garonna jest garbh amhan (drsná řeka). Vereingetori jest Fear cinn gacha tornish (muž v čele každé výpravy); Dumnorix jest domadh an tornish (druhá osoba výpravy); Eporadarix jest ab (otec) orra (náčelník) torix (výprava); Orgetorix jest orra (náčelník) gach (každé) torix (výprava) a takových jmen dalo by se stopovati více. Muži tito byli čtí potulní rytíři z Irska a jiných částí císařství, dědicové těch, kdož vzali Španělsko Kartaginám, osadili říím a rozšířili císařství Eriuu až k Černému moři. Kolonie Galatských v Malé Asii, učiněná proslulou epistolami sv. Pavla, byla irskou, osamocenu po roztrhání císařství, avšak mluvící irsky až do časů sv. Jeroma.

Římané neslyšeli nikdy o Alexandru Velkém. Aniž Alexandr neb Herodotus slyšeli o Římanech. Řekové i Římané znali však Gally a vedli války a uzavírali aliance s nimi dříve než poznali se vzájemně.

Irská literatura plna jest záznamů o eizích vpádech a aliancích a od 1000 před Kristem, kdy pevná monarchie irská byla zalbžena. Gallové z Irska neustále podnikali výpravy, s mečem v ruce, do srdce Evropy. Ugaïne Mor, čili Hagony Veliký, král Irska někdy kolem 600 před Kristem jest nazýván svrchovaným králem "celé západní Evropy až po Muir-Tolrician." (Středozemní moře.)

Irsko jest pozoruhodným pro neobyčejnou massivnost předhistorických vojenských kamen-

ných pevností, jimiž ostrov jest poset a z nichž mnohé zůstávají jedině za egyptskými pyramidami v práci a úsilí, jež si jejich zbudování vyžádalo. Bohatství Irska ve zlatě jest ohromné; několi bylo plněno a olupováno od dávných časů, jeho musea jsou daleko před těmi anglickými bohatostí.

Kde se vzaly tyto důkazy přetékající bohatství a moci? Ve skutečnosti, o které svědčí mnohé dokumenty, že Irsko bylo srdcem nesmírného bohatství a že i Irčané před Římany byli "pány světa."

Příčiny bolení hlavy

Jsou mnohé, avšak ve většině případů Severový Prásky proti bolestem hlavy a neuralgii (Severa's Wafers for Headache and Neuralgia) přinášejí rychlou úlevu. Utíhají podrážděné nervy a odstraňují bolest téměř v okamžiku. Cena 25 centů, v lékárnách, aneb přímo po obdržení obnosu. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa, Adv.

POZEMKY NA PRODEJ.

Čtete pozorně!

Uvažujte a potom nám pište!

Naše pozemky jsou na prvním místě na celém severozápadu.

My prodáváme ty nejbohatší kukuřičné a alfalfové prairie a vzdělané farmy za méně peněz než kterýkoliv člověk aneb pozemková firma v celých Spojených Státech. Od nás možno koupiti pozemky, které rodí tu nejkrásnější kukuřici a alfalu a sice od \$10.00 do \$15.00 za akr krásné bohaté prairie a od \$15.00 do \$35 za akr vzdělané farmy a dobrými stavbami. Pozemky, které prodáváme, nalézají se v bývalé Rosebud indiánské rezervaci v South Dakotě, v okresech Tripp, Gregory, Lyman, Mellette, Todd a Bennett a v sousedích Nebrasee v okresech Keya Paha, Holt, Brown, Rock a Cherry. Kdo zdejším pozemky správně obdělává, strží za dvě úrody tolik, co ho stála celá farma. Naše klimatické poměry jsou jedny z nejlepších v celé zemi pro pěstování a sušení alfalfy na seno i na semeno. Naše alfalfové semeno jest hledáno všemi semenáři v celé zemi a nejvyšší cena jest za něj placena. Naše letošní úroda kukuřice předělá všechny státy v celé Americe. — Naše krajina jest hustě osazená. Kostely a školy, svobodná denní poštovní dodávka a telefonické spojení všude na venkově. Velmi dobré cesty a ceny za úrodu jsou vždy o 10e na buňi vyšší než dále na východě. Velef dobytčíři v sousedí Nebrasee skoupí vždy celou naši úrodu. My prodáváme pozemky za jednu pětinu jejich skutečné ceny. My máme do prodeje přes 60,000 akrů pozemků a pakli pozemky tyto se správně obdělávají, rodí výtečnou kukuřici, alfalu, pšenici, oves, ječmen, len, jakož i všechny ostatní jiné obiliny. Brambory naše jsou na prvním místě na celém Americkém Západu. Ovoce a všechna zelenina daří se zde, že musí uspokojiti každého. A ještě jedna věc jest zde, která nemůže býti lepší a to jest naše voda. Ta jest k nepřekonatání a v hloubce od 15 do 35 střevefů. Kdo by se mnil na zdejším pozemek jeti podivat, ať nám oznámí několik dní předem, kdy a kde bude na druhu sedati, tak abychom ho mohli v Colome, Tripp Co., So., Dakota, na nádraží očekávati. My jsme vždy po ruce s automobily v Colome a od tud dopravujeme přátele naše do Wewela, Tripp Co., So. Dak. do naší úřadovny, odkud pak vyjíždíme na prohlídku našich pozemků. — Přífec českého lidu jest utivě žádána. Adv. 9-4e

Ryze česká: SO. DAKOTA & NEBRASKA LAND CO.

J. F. BARTA, ředitel.

Wewela, Tripp Co., So. Dakota.

Právní rádce

Napsal WALTER K. TOWERS, A. B. J. D.

PRAVIDLO CESTY.

Cesty jsou pro používání a potřebu veřejnosti jako celku a veřejnost má právo na ně, buď za účelem cestování neb dovozu zboží. Každý má právo na veřejnou cestu, avšak tohoto práva nesmí býti zneužíváno. Tak na příklad dobytek může býti hnán po veřejných cestách a ulicích, když jest to v mezích ordinanef obecních úřadů a vozů může býti používáno k vození nákladů po cestách.

Avšak cesty nesmí býti používány pro sport neb zábavu. Aniž osoba používající cesty, nesmí se zastaviti a zůstati státi po dobu nepřiměřeně dlouhou. Ovšem některé zastávky jsou dovoleny a jsou nutné, avšak zastavení se na veřejné cestě po dlouhou dobu jest nezákonitým a neoprávněným používáním cesty. Zastávky, které překážejí poodestným neb jsou na závadu volnému používání cesty, jsou nezákonitě.

Zprvu, když automobily začaly, navrhovalo se na mnoze zakázati jim používání cest a ulic, ale nyní uznáván jest automobil za obvyklý dopravní prostředek. Automobilisté mají stejná práva a ostatními, kdož cest používají a stejné zodpovědnosti. Jako ostatní musí se podrobiti přiměřeným pravidlům uloženým úřady, jako jest na příklad zápis a povolení.

Na bicyklisty také pohlíželo se zprvu nepřívětivě, ale oni, stejně jako automobilisté, domohli se před zákonem nároků na používání veřejných cest a ulic. Jako automobilista, tak i bicyklista, podoběn jest jistým pravidlům, musel dbáti opatrnosti, aby nezpůsobil úraz poodestným a jiným, kdož cesty používají a musí pomouchati pravidel cesty. I tažný stroj může býti hnán po cestách za náležitých opatření a omezení. Někde směny přijaly zákony v tom smyslu, že praporečkář musí provázeti takový stroj a jiná bezpečnostní opatření jsou vyžadována. Avšak tažný stroj nesmí býti hnán po cestě takovým způsobem, aby ji poškodil neb byl závazob na závadu ostatným dopravním prostředkům neb poodestným. Všeobecně mluveno, cesty neb ulice může býti použito i pro stěhování domu, ale vždycky musí se dbáti všech pravidel, jež úřady pro takové případy ustanoví.

Ježto automobil a bicykl mají právo používati cesty, nejsou zodpovědní, jen následkem jejich přítomnosti, když kůn se splaší a vozka neb jezdec přijde k úrazu. Když automobilista neb bicyklista jest neobalým neb lehkomyšlným, jest zodpovědným za následky své neopatrnosti, která byla příčinou toho, že vozka neb jezdec k úrazu přišel, ale když nebylo takové neopatrnosti na jeho straně, on není zodpovědný za zranění přivoděná jediné proto, že jeho automobil neb bicykl byl na cestě.

Tak zvané "pravidlo cesty" vztahuje se na všechny veřejné silnice a ulice. Zákon jest jednoduchý a povodový nám všem, že při setkání se dvou vozů, vozka musí jeti po pravé straně. Angličané mají pravidlo zrovna opaké, neboť u nich vozka musí jeti po straně levé. Avšak zákon vztahující se na cesty vyžaduje více než to, že vozka musí jeti po straně straně, když s jiným vozem se potká. On musí dále hleděti, aby nezpůsobil nehodu z jakéhokoli příčiny. Když vozka se neuhne na pravo, jak vyžadováno jest pravidlem cesty, jest zodpovědným za nehodu z toho povstavá a

osoba poraněná utrpěví může jej žalovati za náhradu.

Nicméně však vozka porušíti může pravidlo cesty a zdali nehoda, která se stala, nepřihodila se následkem toho, že nebylo řetěno pravidla cesty, nýbrž z nějaké jiné příčiny, osoba, jež nebdala pravidla cesty, nemůže býti činněna zodpovědnou za nehodu. Podobně mohli by se někdo uhonouti na pravo a říditi povoz tak nebdale, že nehoda by povstala. Za tuto byl by zodpovědným a pouhá skutečnost, že dbal pravidla cesty, by jej nechránila.

Vedle povšechného pravidla cesty, že povozy na potkání mají se vyhnutí na pravo, jsou mnohá jiná pravidla vztahující se na cesty, jež zákon uvádí v platnost. Obyčejně lehčí povoz má se snažiti vyhnutí se téžšímu, pokud jenom možno. Toto nezabývá téžší povoz od povinnosti vyhnutí se na potkání na pravo, neboť vyžadováno jest, aby držel se co nejvíce po jedné straně, tak aby lehčí povoz mohl projeti. Když těchto pravidel se nebdá tou ani onou stranou a nehoda se stane, strana, jejíž nešetření pravidel bylo zodpovědné za nehodu, musí se zodpovídati straně poškozené.

Leč když stává nějakého zákona neb ordinance ve městech, která určuje jisté pravidlo, ten, kdo dohání jiného na cestě, může jej minouti na kterékoli straně. Některé státy, jako na příklad New Jersey, mají zákon, že povoz jiný dohonivší, musí minouti na levé straně. Náležitá péce jest vyžadována ve všech případech. Když jeden vůz následuje jiný, musí to býti v bezpečné vzdálenosti za ním. Náležitá péce musí býti dbána při otočení se přes cestu.

Povšechné pravidlo jest, že pravidlo cesty, dle něhož vozy potkávají se měly se přidržeti pravé strany, netýká se vozů, jež se potkají na křižovatec. Od obou se očekává, že pečlivě budou hleděti k tomu, aby se vyhnuly srážce. — Ten, který zahne tak rychle a za takových okolností, že nemůže se rozhodnouti po cestách, které se křižují, jest obvyčejně přidržen k zodpovědnosti za následky, jež by vyvstati mohly. Při zatácece kolem rohu vůz měl by býti držen od levého vroubení cesty.

Pravidlo cesty netýká se toho, kdo jde. Chodce může se obrátiti a zahnouti dle libosti. Aniž musí zajíti až na pravidelnou křižovátku, ale může přejíti, kdekoli si přeje. Osoby, které řídí vozy jakéhokoli druhu, musí dbáti, aby nepřejely chodce. Avšak chodce nemá žádného vylučného práva cesty a musí hleděti, aby se uchránil před úrazem a vyhnul se vozům. Chodce a řídící vozu mají stejná práva. Dostí často jistým povozům, jako střičkákům, policijním a poštovním vozům, uděleno jest zvláštní právo cesty zákonem. Avšak všichni členové publika, kteří nejsou v nějaké takové zvláštní třídě, mají stejná práva na cestách. Každý musí šetřiti práv druhého, ať jakýmukoli způsobem cestuje a doznati své zodpovědnosti, když následkem jeho neopatrnosti neb nešetření pravidel cesty nějaká nehoda se stala.

Jak mnoho péce třeba dbáti v každé okolnosti, musí nevyhnutelně záviseti od okolností každého jednotlivého případu. Obyčejně otázka, zdali nějaký čin byl zákonnou neopatrností neb nebdalostí, závisí od stanoviska, jež zaujme porota, před níž proces se projednává. Požadavkem zákona jest, aby ten, kdo řídí povoz, počínal si obezřetně, když vyvstane okolnosti, za nichž třeba jest dbáti pravidel cesty. Prudká, neopatrná jízda není dovolena zákonem a předjíždění se na veřejné cestě jest samo o sobě důkazem neopatrnosti a lehkomyšlnosti.

Ve velkých městech, kde ulice jsou neustále plny povozů, jest ovšem třeba mnohých opatření na regulování dopravy. Kdo těchto stává, musí býti připsajeny ku pravidlům cesty, která jsou všeobecně a uznávaná vládou.

(Copyright, 1913, by W. K. Towers.)

DOBRA KAVA pouze za 21 centů libra

Upozorňujeme naše krajany na naši výborou kávu, kterou nyní prodáváme po 21 centech libra v objednávkách ne menších než 25 liber; objednávky rosvázíme na menší pakličky dle přání. — Zvlášť pro krajany v Nebrasee jest to nemalou výhodou objednat od nás, neb dovoz z Omahy jest nepatrný a dodávka rychlá. — Píšte si o vzorek této kávy, který Vám na požádání zašlem zdarma. — Všecky duply adresujte:

OMAHA COFFEE MILL, 1904 SOUTH 13-th STR., OMAHA, NEBRASKA.